

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Zawodowego

DKZ-WKD.053.2.2025.SD

Warszawa, 31 października 2025 r.

odpowiadając na Pana petycję z 18 sierpnia 2025 r. w sprawie *wprowadzenia w roku szkolnym 2025/2026 okresu przejściowego w procesie rekrutacji do szkół policealnych dla obcokrajowców, starających się o certyfikat językowy z języka polskiego na poziomie B1*, przekazaną przy piśmie [REDACTED], Departament Kształcenia Zawodowego Ministerstwa Edukacji Narodowej uprzejmie informuje.

Rozwiązania wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej¹ są rozwiązaniami właściwymi, zasadnymi i oczekiwanymi od dłuższego czasu. W dokumencie „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025-2030” wskazano, że państwo polskie musi mieć wpływ i kontrolę nad procesami dokonywanymi się w sferze migracji, w tym również bezpośrednio z nimi powiązanymi zasadami dostępu cudzoziemców do polskiego systemu kształcenia, w tym w szkołach policealnych, tak aby nie był on wykorzystywany do niezgodnej z celem edukacyjnym legalizacji pobytu, bądź uzyskiwania innych korzyści, w których proces kształcenia w szkołach policealnych jest traktowany instrumentalnie.

Należy mieć na uwadze niespotykany wcześniej w historii Rzeczypospolitej Polskiej wzrost napływu cudzoziemców na teren kraju. Powodem tego jest zarówno tocząca się za naszą wschodnią granicą wojna jak i zachodzące procesy migracyjne na świecie, w których RP ze względu na rozwój i rosnącą zamożność oraz przynależność do EU odgrywa coraz istotniejszą rolę, zarówno jako kraj docelowy jak i kraj tranzytowy. Pomimo wprowadzenia ww. ustawą wizową ograniczeń związanych z instrumentalnym wykorzystywaniem świadectwa ukończenia szkoły policealnej do potwierdzenia znajomości języka polskiego w procedurze uzyskania obywatelstwa polskiego lub statusu rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej nie można zgodzić z twierdzeniem, że podjęcie nauki w szkołach policealnych ma znaczenie wyłącznie w kontekście uzyskania kwalifikacji zawodowych i ich wykorzystania na polskim rynku pracy.

Ponadto z analizy wyników kontroli doraźnych przeprowadzonych przez kuratoria oświaty w całej Polsce we wrześniu ubiegłego roku wynika, że dyrektorzy niepublicznych szkół policealnych już na etapie rekrutacji cudzoziemców nie przestrzegają obowiązujących w Polsce przepisów dot. weryfikacji spełnienia przez tych kandydatów wymogu posiadania wykształcenia średniego bądź średniego branżowego. Przyjmują bowiem słuchaczy nieposiadających wymaganego uznania wykształcenia uzyskanego za granicą. Wskazywano również na sytuację, w której całe oddziały słuchaczy szkół policealnych składają

¹ Dz.U. 2025 poz. 622.

się wyłącznie bądź w większości z cudzoziemców, komunikujących się w języku polskim w stopniu niezadawalającym. Co więcej, w systemie funkcjonują niepubliczne szkoły policealne rekrutujące wyłącznie cudzoziemców. Kwestią wątpliwą jest w takim przypadku mówienie o integracji w procesie kształcenia słuchaczy będących cudzoziemcami.

Należy przypomnieć, że wprowadzony od roku szkolnego 2025/2026 wymóg udokumentowania już na etapie rekrutacji przez cudzoziemca – kandydata do kształcenia w szkole policealnej, znajomości języka polskiego, co najmniej na poziomie biegłości językowej B1, jest tylko jednym z wymogów stawianych cudzoziemcom spoza obszaru Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego i zarazem będących obywatelami krajów, które nie są stronami umowy międzynarodowej dwustronnej bądź wielostronnej, której sygnatariuszem byłaby Rzeczypospolita Polska, pozwalającej na wzajemne uznanie wykształcenia średniego z mocy prawa (dotyczy to również obywateli Ukrainy).

Obowiązujące przepisy oświatowe wskazują jasno, iż zasadniczym warunkiem, jaki musi spełnić osoba ubiegająca się o przyjęcie do szkoły policealnej, w tym niepublicznej, jest posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego (art. 136 ust. 1 pkt 1 ustawy – z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe²). Wskazani powyżej cudzoziemcy powinni uzyskać, w drodze procedury administracyjnej, uznanie uzyskanego wykształcenia w kraju pochodzenia, zgodnie z art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³ co następuje w formie wydanej przez kuratora decyzji administracyjnej.

Jeżeli wyżej opisani cudzoziemcy - kandydaci do szkoły policealnej, nie są w stanie przedłożyć oryginału świadectwa albo duplikatu uzyskania wykształcenia średniego, to do tego typu szkoły mogą zostać przyjęci na podstawie decyzji administracyjnej potwierdzającej w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenie średnie, o której mowa w § 6 pkt 4 lit. a tiret trzecie rozporządzenia z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemie oświaty innych państw⁴.

Działania zaproponowane przez resort edukacji oraz zaimplementowane do polskiego porządku prawnego, polegające, m.in., na opisanym już wymogu posiadania przez kandydatów do kształcenia w publicznych i niepublicznych szkołach policealnych certyfikatu znajomości języka polskiego na poziomie biegłości językowej co najmniej B1 wzmocnią istotę i cel kształcenia teoretycznego i praktycznego cudzoziemców. Szkoła policealna jest bowiem szkołą ponadpodstawową, w której nie prowadzi się zajęć edukacyjnych z języka polskiego. Tym samym oczekiwanie jego znajomości na poziomie co najmniej B1 od kandydatów jest elementarnym i logicznym wymogiem, który do tej pory był całkowicie pomijany przez dyrektorów szkół policealnych w procesie rekrutacji.

Konsekwentnie przypominamy, że znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B1, jest uniwersalnym minimalnym poziomem pozwalającym sprawnie funkcjonować w społeczeństwie polskim, poziom ten został również wskazany jako minimalny w przypadku procedury ubiegania się o nadanie obywatelstwa polskiego. W przypadku cudzoziemców - kandydatów na słuchaczy szkół policealnych należy pamiętać, że są to osoby dorosłe, tym samym w celu przyswojenia nauki w wybranym zawodzie: zarówno treści pisanych, czytanych oraz ze słuchu, poziom co najmniej B1 jest niezbędnym minimum. Jest to również poziom niższy niż poziom wymagany wobec ubiegających się o przyjęcie na studia prowadzone w języku polskim, którzy zobowiązani są do poświadczenia znajomości języka polskiego co najmniej na poziomie B2.

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm.

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1655, z późn. zm.

Odnosząc się do wskazanego poziomu progowego B1, należy zwrócić uwagę na opis tego poziomu, wskazujący, że zdający egzamin na poziomie B1 rozumieją najważniejsze treści i intencje zawarte w tekstach mówionych i pisanych wyrażone w prosty i jasny sposób, jeśli tematyka tekstów wiąże się z życiem codziennym, rodzinnym, czasem wolnym, szkołą, podróżowaniem oraz pracą. Potrafią używać języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych, występując w określonych rolach komunikacyjnych. Potrafią samodzielnie napisać np. ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, tekst na temat ogólny, popularny, a także na tematy odnoszące się do ich własnych zainteresowań. Potrafią opisywać zdarzenia, opowiadać o zainteresowaniach, doświadczeniach, marzeniach i planach, wyrażać oraz uzasadniać swoją opinię. Zdający umieją posługiwać się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka polskiego odpowiednio do sytuacji. Znają i stosują najważniejsze konwencje socjokulturowe rządzące komunikacją w języku polskim. Braki zdających w zakresie płynności wypowiedzi, wymowy i intonacji, słownictwa, poprawności gramatycznej, a także ortografii nie zakłócają w istotny sposób komunikacji.

Reasumując, zmiany wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej zostały wprowadzone na poziomie ustawowym, po przeprowadzeniu wymaganych prawem uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania a następnie zostały uchwalone przez obie izby parlamentu i podpisane przez Prezydenta RP. Prowadzą do uporządkowania kwestii kształcenia cudzoziemców w szkołach policealnych oraz do urzeczywistnienia istoty i celu kształcenia zawodowego (teoretycznego i praktycznego) cudzoziemców, którzy już na etapie rekrutacji będą musieli udokumentować znajomość języka polskiego. Wskazane działania przyczynią się do odbudowy powagi i etosu kształcenia policealnego, w dłuższej perspektywie z korzyścią dla samych szkół.

Kwestia częstotliwości przeprowadzania egzaminów potwierdzających wymaganą znajomość języka polskiego, uzyskiwanie zwolnień z obowiązku przystąpienia do egzaminu z języka polskiego przez osoby spełniające określone warunki wskazane w art. 11a ust. 4 ustawy o języku polskim⁵, które mogą otrzymać certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego bez zdawania egzaminu leży w kompetencji Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

W przypadku zapotrzebowania na większą liczbę sesji egzaminacyjnych w roku należy kierować wystąpienia bezpośrednio do ww. komisji, która, co należy podkreślić, nie podlega Ministrowi Edukacji Narodowej.

Na podstawie analizy przedstawionego powyżej stanu prawnego i faktycznego należy stwierdzić, że obecnie nie istnieją przesłanki uzasadniające podjęcie działań legislacyjnych na rzecz wprowadzenia w roku szkolnym 2025/2026 okresu przejściowego w procesie rekrutacji do szkół policealnych dla obcokrajowców, starających się o certyfikat językowy z języka polskiego na poziomie B1.

Z poważaniem

Anna Wiśniewska
Zastępca Dyrektora
/ – podpisano cyfrowo/

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1556, z późn. zm.